

Natuurwaardenonderzoek

Dorpsgaard te Nieuw-Beijerland

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Natuurwaardenonderzoek

Dorpsgaard te Nieuw-Beijerland

In het kader van Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
 Twentepoort Oost 16a
 7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 2259, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 14-11-2019 Aangevuld 13-2-2020
Ligging projectgebied: Dorpsgaard, Nieuw-Bijerland		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
2 Het onderzoeksgebied	4
2.1 Situering	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen	5
4 Het onderzoek	6
4.1 Methode.....	6
4.2 Resultaten	10
4.3 Effectbeoordeling.....	12
4.4 Wettelijke consequenties.....	12
5 Conclusies.....	13
5.1 Conclusie van het onderzoek	13
5.2 Beoordeling van de onderzoeksresultaten	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor de ontwikkeling van een uitbreidingswijk langs de zuidrand van de woonkern Nieuw-Beijerland (Dorpsgaard). Om woningbouw mogelijk te maken moet bestaande bebouwing gesloopt worden en moet opgaande beplanting gerooid worden. Bij het uitvoeren van voorgenoemde matregelen, maar ook bij het bouwrijp maken van de gebieden, worden mogelijk beschermde dieren en hun beschermde rust- en/of voortplantingslocatie negatief beïnvloed. Deze conclusie werd getrokken nadat het gebied op 15 augustus 2018 is onderzocht in het kader van een zogenaamde Quicksan natuurwaardenonderzoek. De bevindingen van dat onderzoek zijn beschreven in rapport 1580 (2018) van Natuurbank Overijssel. Om een volledig beeld te verkrijgen van de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming, dient gericht vervolgonderzoek uitgevoerd te worden in het plangebied. In 2019 zijn de volgende diergroepen onderzocht:

	Dorpsgaard
Verblijfplaats vleermuizen	x
Nestplaats/leefgebied steenuil	x
Nestplaats huismus	x
Nestplaats roofvogels/uilen	x
Verblijfplaatsen steenmarter	x

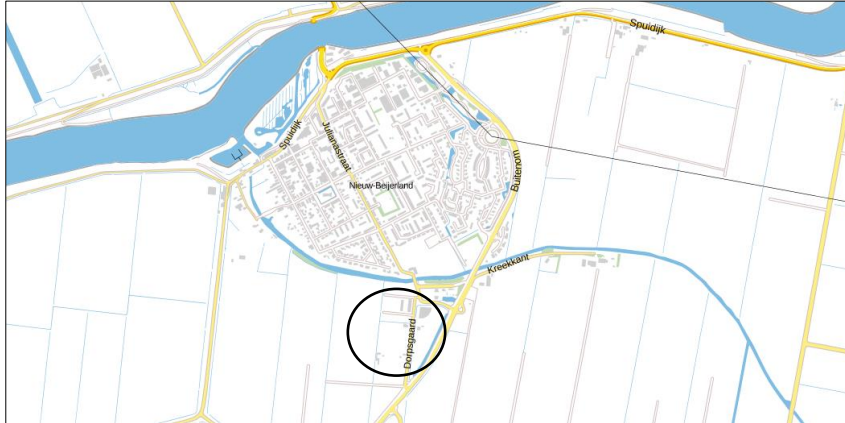
Overzicht van onderzochte diergroepen in het onderzoeksgebied.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een korte beschrijving van het plangebied, de onderzoeksmethode en de bevindingen van het onderzoek, wordt de rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming, voor het zover het betrekkin heeft op soortbescherming.

2 Het onderzoeksgebied

2.1 Situering

Het plangebied ligt ten zuiden van de woonkern Nieuw-Bijerland. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied. Deze worden aangeduid met de cirkel (bron kaart: PDOK.NL).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het onderzoeksgebied bestaat uit een verlaten woonerf, enkele paardenstallen, boomgaard, grasland en een verlaten bebouwing. Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een laagstam boomgaard met appel- en perenbomen. De boomgaard wordt enkele malen per jaar gemaaid en extensief begraasd door pony's. In de noordoosthoek van de boomgaard staan een houten en een stenen gebouw. Beide gebouwen beschikken niet over dak- of wandisolatie of een spouw. Beide gebouwen staan leeg en zijn sterk vervallen. Deuren en ramen zijn eruit en er zitten grote gaten in het dak. De woning en garage in het centraal-oostelijke deel verkeren in de redelijke staat van onderhoud. De gebouwen staan leeg en op enkele plekken is sprake van verval. De woning en de schuur zijn gebouwd van bakstenen. Alleen de woning heeft een (holle) spouw. De garage is gedekt met golfplaten, de woning met dakpannen. De garage beschikt niet over dak- of wandisolatie, de woning beschikt over een beschoten kap. De tuin rondom de woning is sterk verwilderd. In het centraal-westelijke deel staan enkele stallen en schuren. Deze gebouwen worden gebruikt voor het huisvesten van pony's, zijn gebouwd van betonstenen en zijn gedekt met golfplaten. Geen van de gebouwen beschikt over dak- of wandisolatie. Het zuidelijke deel van het plangebied bestaat uit agrarische cultuurgrond; tijdens het veldbezoek in gebruik als ponyweide en hooiland. De vegetatie van de graslanden bestaat uit een monocultuur van raaigras. In de boomgaard staat ook nog een sterk vervallen en overwoekerde ijzeren kweekkas. Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door een rij wilgen.

Op onderstaande afbeelding wordt de ligging en de begrenzing van het onderzoeksgebied weergegeven.

Detailweergave en begrenzing van het onderzoeksgebied (bron luchtfoto: PDOK.NL).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voornemen is om het plangebied in te richten als woonwijk. Om woningbouw mogelijk te maken wordt de bebouwing gesloopt, de erfverharding en beplanting verwijderd en de aanwezige kavelgrenssloten gedempt. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld van het onderzoeksgebied weergegeven.

Wenselijke nieuwe eindbeeld van het plangebied (bron: bjz.nu).

4 Het onderzoek

4.1 Methode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Tijdens alle bezoeken is tevens gebruik gemaakt van een Batlogger (type: Batlogger M van Elekon) waarbij de opnames later zijn geanalyseerd met behulp van Batexplorer. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsel en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing in het plangebied als verblijfplaats voor gebouw- en boombebouwende vleermuizen. De voormalige woning/garage en de stallen in Dorpsgaard lijken geschikt als zomer-, kraam-, en paarverblijfplaats, niet als massa-winterverblijfplaats. Indien de winter mild is, bezetten gewone dwergvleermuizen de gebouwen die ze in de zomer gebruiken ook in de wintermaanden. Wanneer strenge vorst optreedt, verhuizen deze dieren naar een massa-winterverblijfplaats, soms op kilometers afstand van de zomerverblijfplaats. Bomen met holen en gaten in de stam en bomen met losse schors, vormen een potentiële zomerverblijfplaats voor boombebouwende vleermuizen. Vleermuizen kunnen dergelijke verblijfplaatsen benutten als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats. Er is in het planbied gekeken naar uitvliegende vleermuizen tijdens het verlaten van de verblijfplaats, invliegende dieren tijdens de kraamperiode en baltsende dieren tijdens de paarperiode in het najaar. Potentieel geschikte winterrustplaatsen, zoals dikke holle bomen, ontbreken in het plangebied.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij de te slopen bebouwing en door te lopen in de in de bongerd in Dorpsgaard. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen en rosse vleermuizen in het najaar. De bezoeken zijn uitgevoerd door drie onderzoekers. Tijdens het bezoek op 5 juli was tevens een stagiar aanwezig.

Tijdens alle bezoeken in het voorjaar heeft een onderzoeker gepost, tussen de woonwijk ten noorden van het onderzoeksgebied en het onderzoeksgebied. Zo werd een beeld verkregen van vleermuizen die vanuit het dorp het onderzoeksgebied binnenvlogen.

Tijdens alle bezoeken in het voorjaar heeft één waarnemer gepost tussen de bebouwing in het zuidelijke deel in het onderzoeksgebied. Doordat de onderzoekers onderling in contact stonden met elkaar via portofoons, kan aangegeven worden of er vleermuizen het onderzoeksgebied binnen vlogen vanuit het dorp. Indien er geen vleermuizen het plangebied binnen zouden vliegen vanuit het dorp, zou een waarneming van een foeragerende of langsvliegende vleermuis een aanwijzing zijn voor een verblijfplaats in het plangebied.

Tijdens alle bezoeken is tevens gebruik gemaakt door een warmtebeeldcamera. Deze is in het bijzonder ingezet om soorten met een ultra-zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis, waar te kunnen nemen. Het visueel scannen van het plangebied gebeurt door op verschillende, overzichtelijke plekken, zoals open plekken in de boomgaard, langs de rand van het plangebied en nabij bebouwing vijf minuten stil te staan en te observeren.

Het plangebied is niet specifiek onderzocht op de functie als foerageergebied. Gelet op de voorgenomen activiteiten, wordt een eventuele functie als foerageergebied voor vleermuizen niet aangetast. Gelet op de huidige inrichting, oppervlakte en uitgevoerde beheer, vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Huismus

Het voormalige erf en de paardenstallen behoren tot een potentiële nestplaats van de huismus. Gelet op het feit, dat het erf reeds jaren verlaten is en er geen mensen wonen op het erf met de paardenstallen, is niet aannemelijk dat de huismus in het plangebied nestelt. Huismussen zijn namelijk sterk gehecht aan menselijke aanwezigheid. Zodra een erf verlaten wordt, verdwijnen eventueel nestelende huismussen doorgaans binnen enkele jaren.

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument Huismus (Bij12, versie 10 juli 2017). Er zijn twee gerichte bezoeken aan het plangebied gebracht in de periode 1 april – 15 mei. Deze bezoeken zijn afgelegd in de tweede helft van de ochtend. Daarbij is gelet op territoriumindicerend gedrag, zoals tjilpende mannetjes, voervluchten en hoorbaar bedelende jongen.

Het onderzoek is visueel en auditief uitgevoerd waarbij de waarnemer het gehele plangebied te voet heeft bezocht (2 ronden per bezoek) en ieder bezoek telkens 2x15 minuten heeft gepost bij de stallen en bij de verlaten woning. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker.

Roofvogels

De windsingels en de hoogstamboomgaard is visueel onderzocht op de aanwezigheid van horsten. In combinatie met de bezoeken in het plangebied voor steenuil, huismus en vleermuizen, is het volledige plangebied meermaals te voet bezocht. Daarbij werd gelet op zichtbare nesten, territoriumindicerend gedrag, zoals balts en alarmerende dieren, en aanwijzingen die op succesvol broeden duiden, zoals bedelende uitgevlogen jongen.

Ransuil

Ransuilen zijn zeer heimelijk. De vogels hebben een zachte baltsroep en brengen de baltsroep weinig ten gehore (pers. ervaring onderzoeker). Omdat ze gebruik maken van oude nesten van zwarte kraai en ekster, zijn bezette nesten moeilijk vast te stellen. Er is in het onderzoeksgebied specifiek gezocht naar oude nesten van zwarte kraai en ekster en tijdens alle bezoeken in de schemer en nacht is gelet op ransuilen.

Steenuil

De steenuil is in beeld gebracht door twee specifieke bezoeken aan het plangebied (maart 2019 en februari 2020) tijdens geschikt weer (droge avond met weinig wind) en door te letten op de aanwezigheid van steenuilen tijdens alle overige bezoeken aan het plangebied, specifiek de avond- en ochtendbezoeken in verband met het vleermuisonderzoek. Vleermuisbezoeken vinden altijd plaats tijdens de schemring. Territoriale steenuilen zijn vocaal en roepen in het voorjaar bijna altijd één of enkele malen spontaan in de avond- en ochtendschemer en zouden dan opgemerkt moeten worden door de onderzoekers, ongeacht de positie van de onderzoeker in het plangebied.

Tijdens de bezoeken in februari en maart is de territoriumroep van de steenuil ten gehore gebracht (zowel de 1e en 2e fase roep van de steenuil) teneinde een reactie te ontlokken van de territoriale uilen. Dit is een beproefde methode (Stone, 2019). Tijdens alle bezoeken is visueel en auditief gelet op aanwezige steenuilen in en rond het plangebied. In de periode dat de steenuilen jongen hebben, is het plangebied drie maal bezocht.

Tijdens de avondbezoeken, waarbij gericht onderzoek heeft plaats gevonden naar de functie van het plangebied voor steenuilen, hebben de onderzoekers het gebied te voet doorkruist. Gelet op de omvang van het plangebied, is een 2^e fase roepende steenuil overal in het plangebied hoorbaar. Het gebied is dusdanig

bezocht dat de ten gehore gebrachts roep van de steenuil, overal in het plangebied en in een straal van ca. 100 meter rondom het plangebied, hoorbaar moet zijn geweest voor de steenuil. Deze fijnmazigheid staat ook garant voor het kunnen horen van een eventueel roepende uil in het plangebied en de randzone. Het plangebied is tijdens twee avonden onderzocht door twee onderzoekers en éénmaal door één onderzoeker.

Gelet op de beperkte omvang en overzichtelijkheid van het plangebied, wordt aangenomen dat steenuilen niet gemist kunnen worden door het uitgevoerde onderzoek.

Overige soorten

Uiteraard is tijdens alle bezoeken aan het plangebied gelet op overige beschermde soorten, waarvoor geen vrijstelling geldt om ze te mogen doden, verwonden of om rust- en verblijfplaatsen te beschadigen/vernielen, zoals de steenmarter.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P. Leemreide (hoofdonderzoeker), met assistentie van E. Leemreide en B. van Jaarsveld. P. Leemreide is sinds 2009 actief betrokken bij vleermuisonderzoek in Nederland en reeds 32 jaar actief betrokken bij vogelonderzoek. Jaarlijks onderzoekt hij 20-25 van dergelijke locaties op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. Naast beroepsmatig onderzoek is hij ook vrijwillig actief bij vleermuisonderzoek (monitoring). Zo telt hij jaarlijks twee maal een route in de Achterhoek op vleermuizen in het kader van het Meetnet Ecologische Monitoring. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door de Zoogdiervereniging, in samenwerking met het CBS. Hij heeft jarenlang onderzoek gedaan naar broedvogels (algemeen) en broedbiologisch onderzoek naar roofvogels, steen- en ransuil. Zo heeft hij jarenlang meegewerkt aan het langst durende populatieonderzoek aan steenuilen van Europa, in de Zuidoost-Achterhoek en heeft hij enkele jaren broedbiologisch onderzoek verricht naar nestelende ransuilen in de dorpskern van Lichtenvoorde. Leemreide heeft in de eerste zes jaren van het populatieonderzoek naar de steenuilen in de Zuidoost-Achterhoek meegeholpen met verspreidingsonderzoek en broedbiologisch onderzoek. In 1998 heeft Leemreide een groot gebied in de Duitse Rijnruiterwaarden¹ onderzocht op het voorkomen van steenuilen en in de afgelopen jaren onderzoekt hij jaarlijks 1-3 gebieden, veelal kleine onderzoeksgebieden, op het voorkomen van steenuilen. Hij heeft reeds jaren een bezette steenuilenkast in zijn eigen tuin en woont in een deel van Nederland (Barlo, gemeente Aalten) met bijzonder hoge dichtheid aan steenuilen. Hij mag beschouwd worden als steenuildeskundige.

Van Jaarsveld en E. Leemreide hebben ondersteuning geboden. Beide onderzoekers zijn ervaren met onderzoek naar vleermuizen, huismussen en roofvogels.

Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in september en oktober zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

¹ https://www.steenuil.nl/pdf/Athene/Athene_01.pdf

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
23-5-2019	21:45-23:45	21:40	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 18°C, droog, windstil
27-6-2019	22:00-0:00	22:06	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 18°C, droog, windstil
28-6-2019	3:10-5:10	5:25	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 13°C, droog, windstil
16-9-2019	21:00-23:00	19:54	1	Paarverblijfplaats	Half bewolkt, 14°C, droog, windstil
14-10-2019	20:15-22:15	18:51	1	Paarverblijfplaats	Bewolkt, 13°C, droog, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Huismus

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het plangebied voor huismussen zijn twee specifieke bezoeken aan het plangebied gebracht. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
10-4-2019	10:00-10:55	n.v.t.	2	Nestplaatsen	onbewolkt, 11°C, droog, wind 4 Bft
23-5-2019	9:45-10:30	n.v.t.	2	Nestplaatsen	Bewolkt, 11°C, droog, wind 1-2 Bft

Bezoekschema huismusonderzoek in het plangebied.

Steenuil

Voor het vaststellen van de functie van het plangebied voor de steenuil zijn drie specifieke bezoeken aan het plangebied gebracht. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
5-4-2019	20:00 – 21:30	20:31	2	territorium	Bewolkt, 12°C, droog, wind 1-2 Bft
23-5-2019	21:00-22:15	21:40	2	territorium	Onbewolkt, 18°C, droog, windstil
1-2-2020	17:30-19:45	17:29	1	territorium	Half bewolkt, 11°C, droog, wind 2-3 Bft

Bezoekschema steenuilonderzoek in het plangebied.

Roofvogels en uilen

Het gebied is onderzocht op nesten in combinatie met het bezoek aan het plangebied in verband met onderzoek naar huismus (10 april en 23 mei) alle bezoeken in juni en juli in verband met vleermuisenonderzoek. De houtige opstanden werden bezocht, voorafgaand of na afloop van het vleermuisenonderzoek. Er is gekeken tijdens de daglichtperiode.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is behalve naar vleermuisen, ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in het gebouw, zoals de steenmarter.

4.2 Resultaten

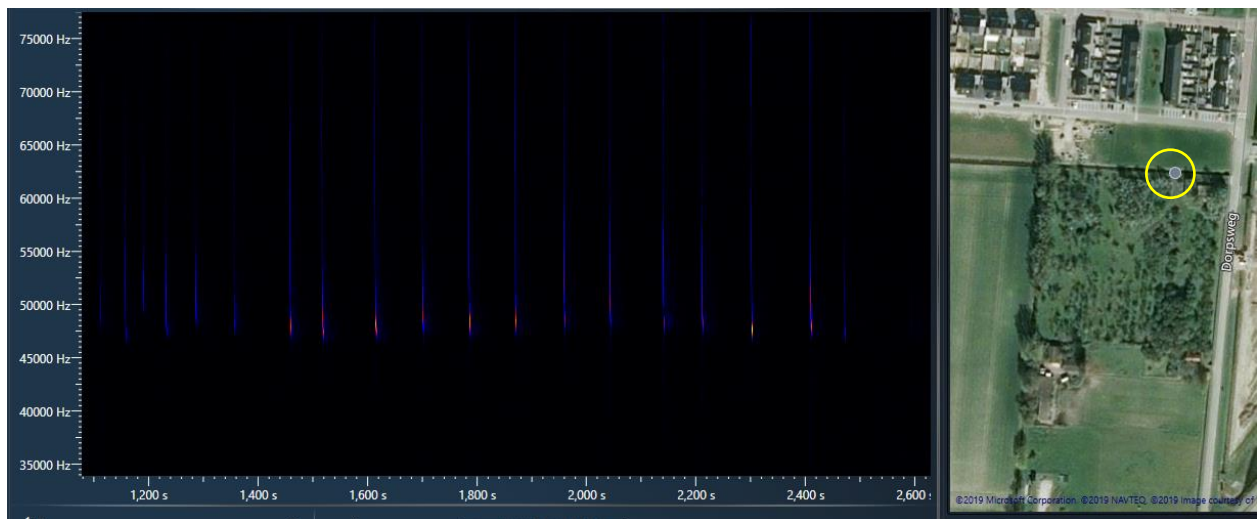
Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied.

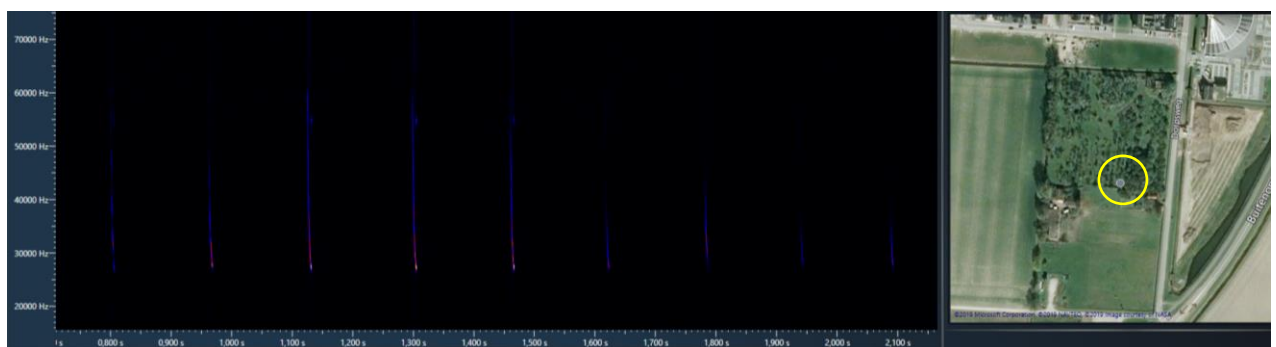
Foerageergebied

Tijdens alle veldbezoeken werden foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen in en rond het plangebied. Meermaals is waargenomen dat deze vleermuizen afkomstig waren uit de woonwijken ten noorden van het plangebied. Er werden nooit meer dan 3-5 foeragerende gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd waargenomen in het plangebied. In onderstaande afbeelding wordt een sonogram van één van de in het gebied foeragerende gewone dwergvleermuizen getoond. Deze werd op 23 mei 2019 opgenomen.

Sonogram van een foeragerende gewone dwergvleermuis in het plangebied. Rechts de locatie waar de opname is gemaakt.

Tijdens het bezoeken op 23 mei werd in het onderzoeksgebied een foeragerende laatvlieger opgemerkt. Deze foerageerde rond de randen en kronen van beplanting in het onderzoeksgebied. In onderstaande afbeelding wordt een sonogram van de opname getoond. Er zijn tijdens de ochtendbezoeken geen aanwijzingen gevonden dat deze vleermuis een verblijfplaats bezet in de gebouwen.

Sonogram van een foeragerende laatvlieger in het plangebied. Rechts de locatie waar de opname is gemaakt.

Verspreidingskaart

Met uitzondering van de paardenweide, behoort het gehele plangebied tot foerageergebied van de gewone dwergvleermuis en de laatvlier. Omdat vleermuizen zich lijnvormig voortbewegen, is een kaart met waarnemingen niet zinvol. Dat zou suggereren dat vleermuizen de delen van het plangebied naast de stippen niet zou benutten als foerageergebied. Dat is onjuist.

Foerageergebied van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger in het onderzoeksgebied.

Vliegroute

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Huismus

Er zijn geen nesten van de huismus in het plangebied vastgesteld.

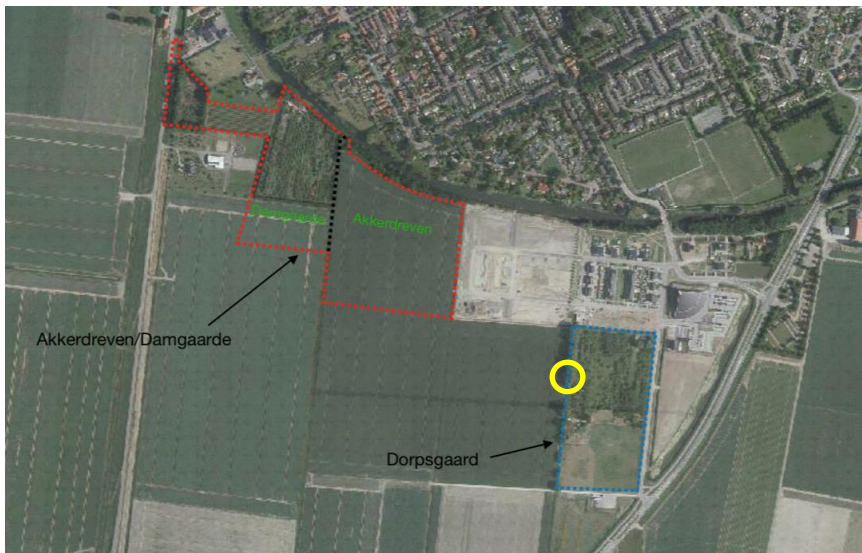
Steenuil

Er is geen territorium van de steenuil in het plangebied vastgesteld en er zijn geen steenuilen gehoord of gezien in de directe omgeving (<500m) rondom het plangebied.

Roofvogels en uilen

Er zijn geen nesten van ransuil in het plangebied vastgesteld. Wel werden op 23 mei twee bedelende, uitgevlogen jonge ransuilen waargenomen ten westen van het onderzoeksgebied (Damgaarde). Deze jonge uilen riepen hoofdzakelijk vanuit beplanting, net ten noorden van het onderzoeksgebied. Er zijn geen potentiële nesten van de ransuil in het plangebied waargenomen. Aangenomen wordt dat de ransuil buiten het plangebied heeft genesteld, vermoedelijk in een tuin met dennen of coniferen.

In de windsingel aan de westzijde van het onderzoeksgebied is een horst waargenomen. Qua afmeting lijkt het een nest dat gebouwd is door buizerds. Ook zijn meerdere keren adulte buizerds waargenomen in het onderzoeksgebied, maar deze dieren alarmeerden niet bij het betreden van de 'nestplaats' en er zijn geen aanwijzingen gevonden, zoals ruiveren van adulte vogels of schijfsporen van jongen, die er op duiden, dat de buizerds daadwerkelijk hebben genesteld. Mogelijk is een het 'schijn-/speelnest'. Het is een bekend gegeven, dat niet alle paren daadwerkelijk tot broeden over gaan (pers. wrn. auteur).

Verspreiding van territoria van de buizerd in het plangebied. De locatie van het 'schijn-/speelnest' wordt met de gele cirkel aangeduid.

Overige soorten

Er zijn tijdens het veldwerk geen aanwijzingen gevonden dat beschermde diersoorten een rust- of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied. Op 5 april werd een roepende patrijs waargenomen net buiten het plangebied. Deze waarneming is toegevoegd aan de NDFF.

4.3 Effectbeoordeling

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden geen beschermde rust- of voortplantingsplaatsen beschadigd of vernield. De aanwezigheid van de buizerds in het onderzoeksgebied en het nest in de wilg lijkt te duiden op een paartje dat zich wil gaan vestigen. Omdat er niet gebroed is, wordt het nest niet als 'bezet nest' of 'jaarrond beschermde nestplaats' beschouwd. Indien de buizerds in de komende jaren wel gaan nestelen, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden voor het verstoren van de nestplaats, omdat de ontwikkeling van het onderzoeksgebied, mogelijk een negatief effect heeft op de nestplaats. Omdat er nog geen sprake is van een bezet nest of jaarrond beschermde nestplaats, mag initiatiefnemer maatregelen treffen die de buizerds weerhouden om daadwerkelijk te gaan nestelen in de windsingel (of ander deel van het plangebied).

4.4 Wettelijke consequenties

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten, in verband met de ontwikkeling van het plangebied als woonwijken, leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

Het nader onderzoek, dat is uitgevoerd in 2019, is volledig en conform de daarvoor geldende protocollen uitgevoerd, onder geschikte weersomstandigheden. Er is geen nader onderzoek vereist en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren, overeenkomstig wet- en regelgeving voor beschermde soorten.

5 Conclusies

5.1 Conclusie van het onderzoek

Het plangebied vormt een functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Voor de soorten die een rust- en/of voortplantingslocatie in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied wordt benut als foerageergebied door vogels en vleermuizen, maar door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt deze functie niet aangetast.

De Wet natuurbescherming (onderdeel soortbescherming) vormt geen belemmering voor uitvoering van de van de voorgenomen activiteiten.

5.2 Beoordeling van de onderzoeksresultaten

De onderzochte soorten zijn met de juiste methode en met voldoende tijdinspanning onderzocht. Het ontbreken van de steenuil en huismus in het plangebied komt overeen met de verwachting. Er is bebouwing aanwezig, maar er wonen geen mensen. Veldschuren of verlaten woningen vormen doorgaans geen nestplaats van de huismus. Het ontbreken van de steenuil komt overeen met het ontbreken van historische waarnemingen uit het onderzoeksgebied. Het plangebied lijkt in potentie geschikt als leefgebied, maar het ligt geïsoleerd in een intensief agrarisch cultuurlandschap. Gelet op de totale tijdsbesteding in het plangebied, en de ervaring van de onderzoeker (Leemreise) met deze soort, is er geen twijfel dat het plangebied niet tot functioneel leefgebied van de steenuil behoort.

In het bijzonder de woning lijkt in potentie geschikt als verblijfplaats voor een gebouwbewonende vleermuissoort. Tijdens het onderzoek is echter geen verblijfplaats van een vleermuis in de woning vastgesteld. Blijkbaar voldoet het gebouw toch niet aan de eisen die vleermuizen aan een verblijfplaats stellen, of is er een andere reden waarom vleermuizen er geen verblijfplaats bezetten. Ook worden niet alle potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen altijd benut als verblijfplaats voor vleermuizen.